

Pia Hiltunen sd ym.

Talousarvioaloite määrärahan lisäämisestä kansainvälisen henkilöjunaliikenteen käynnistämiseksi välille Oulu—Haaparanta (2 100 000 euroa)

Eduskunnalle

Suomi ja Ruotsi ovat tällä hetkellä ainoat Euroopan unionin naapurimaat, joiden rajojen yli ei kulje henkilöjunaliikennettä. Hallituksen tuleekin tarkastella mahdollisuuksia Oulun ja Haaparannan välisen radan sähköistämisestä vuodenvaihteessa 2024/2025. Sen ansiosta pohjoinen sitoisi Suomen osaksi kansainvälistä raideyhteyttä Eurooppaan asti, mutta tarjoaisi myös merkittävän väylän pohjoisen henkilöliikenteeseen. Sähköistäminen on konkreettinen keino mahdollistaa aito rajan ylittävä junaliikenne Suomen ja Ruotsin välille.

Kansainvälisesti tarkasteltuna Tornion ja Haaparannan alue on myös merkittävä kuljetuskäytävien solmukohta. Tästä kertoo muun muassa se, että alue on osa vireillä olevaa TEN-T-ydinverkostokäytävän laajennusta Perämerenkaaren ympäri. Sen lisäksi alueen läpi kulkevat useat merkittävät Pohjois-Suomen ja Pohjois-Ruotsin kansainväliset liikennekäytävät. Henkilöliikenne tarjoaisikin lisää mahdollisuuksia työssäkäyntialueen laajentumiseen Perämeren alueella.

Suomen ja Ruotsin välinen yhteistyö on myös merkittävästi lisääntynyt sen jälkeen, kun maista tuli Nato-liittolaisia. Kulkuyhteydellä on siis merkittävä strateginen rooli myös huoltovarmuuden ja puolustuspolitiikan kautta tarkasteltuna. Tämä parantaisi alueen liikenneyhteyksiä ja vahvistaisi yhteyksiä Ruotsiin ja muuhun Eurooppaan.

Henkilöliikenne rataosuudella Oulu—Haaparanta olisi siis merkittävä panostus kohti yhtenevää länttä ja Eurooppaa. Henkilöliikenteen suunnittelu on jo aloitettu VR:n toimesta, joten puuttuu enää rahoitus rataosuudesta, joka palvelisi tehokkaasti niin matkailua kuin työmatkaliikennettä. Henkilöliikenne tarvitsee kuitenkin taloudellista tukea. Kansainvälisen saavutettavuuden sekä Pohjoisen elinkeinoelämän kannalta onkin merkittävää, että valtiolta tulisi taloudellista tukea Oulu—Haaparanta-junayhteyden avaamista varten, jotta uuden yhteyden taloudelliset resurssit olisi turvattu seuraaville vuosille.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta lisää 2 100 000 euroa momentille 31.20.21 päivittäisen junaliikenteen käynnistämiseen välille Oulu—Haaparanta ja aloittaa kaupalliset neuvottelut hankinnan ostopalvelusopimuksesta tuleville vuosille.

Talousarvioaloite TAA 266/2024 vp

Helsingissä 4.10.2024

Pia Hiltunen sd
Olga Oinas-Panuma kesk